

Univerzita Hradec Králové, Pedagogická fakulta

Posudek oponenta diplomové práce

Jméno autora: Bc. Eliška Kuncová

Název práce: Didaktické zpracování tématu chovatelství a vztahu k přírodě v Ruské federaci a jeho uplatnění ve výuce ruského jazyka

**Vedoucí práce: Mgr. Miroslav Půža, Ph.D., katedra ruského jazyka a literatury
Pdf UHK**

**Oponent: PhDr. Jindřich Kesner, CSc., katedra ruského jazyka a literatury Pdf
UHK**

Téma práce, její zaměření, přednosti a nedostatky:

Práce je zaměřena na didaktické zpracování témat „chovatelství“ a „vztah k přírodě“ pro výuku ruštiny na středních školách. Na začátku je pojednáno o didaktickém aspektu tématu, druhá kapitola se zabývá problematikou chovatelství nejprve v obecné rovině, posléze ve vztahu k ruskému prostředí (3. kapitola). Autorka se soustředila na kynologii, hipologii, felinologii a včelařství. Čtvrtá kapitola přináší informace o ekologických problémech, opět se zaměřením především na Ruskou federaci. Pátá kapitola popisuje vybrané elektronické aplikace pro tvorbu didaktických materiálů, šestá kapitola odhaluje, že nejen chovatelství, ale i ekologii je v českých učebnicích ruštiny pro střední školy věnována minimální pozornost. V sedmé kapitole jsou představeny návrhy pracovních listů, zaměřených na uvedenou problematiku. V osmé kapitole je popsáno dotazníkové šetření, z něhož vyplývá, že problematika, o níž pojednává DP, je na středních školách skutečně na okraji zájmu, a také to, že studenti vytvořené pracovní listy hodnotí jako zajímavé a přínosné. Celkově lze konstatovat, že práce má logickou strukturu a je jistě přínosem pro výuku RJ na SŠ.

Z hlediska faktografického mám jen jednu připomínku. Na s. 29 se píše: „Na počátku 16. století existovalo chovatelství koní a závody koní na území Ruské federace.“ V této větě bych doporučil buď použít historický název země, mající vztah k uvedenému období, nebo bych doplnil slovo „dnešní“, bylo by tedy „na území dnešní Ruské federace“. Analogicky i na s. 30 i dále, kde se vyskytují věty typu: „V průběhu 18. století se teritorium Ruské federace značně rozšiřovalo.“

Jazyková a stylistická úroveň práce bohužel není ideální. Při odkazech na literaturu v textu se mezi příjmením autora a rokem vydání publikace nepíše čárka. Diplomantka zvláštním způsobem používá adjektivum *tuzemský* (s. 30). Podle slovníků má toto přídavné jméno význam „mající vztah k vlastní zemi“, a tedy vzhledem k tomu, že autorka je Češka a práce byla napsána v ČR, je jeho použití ve významu „mající vztah k Rusku“ poněkud matoucí. Velké problémy má studentka s používáním ruských vlastních jmen označujících osoby. Buď ponechává ruské jméno v azbuce a neskloňuje je, např.: „V roce 1892 z podnětu a pod vedením slavného včelaře И. Е. Шавров

začala Vjatka organizovat školení řemeslníků...“ (s. 36), nebo napíše jméno v azbuce, ale s českou koncovkou: „informace opublikované autorem П. Г. Чефрановем“ (s. 37), anebo přepíše do latinky, ale ne v souladu s uznávanými pravidly transkripce: *Oksana Andreeva* (s. 34). V českém textu bychom se v zájmu jednoty přepisu ruských vlastních jmen měli držet pravidel praktické transkripce cyrilice do latinky, obsažených např. v Nařízení vlády č. 100/2007 Sb. (je-li to potřeba, může být jméno v azbuce uvedeno v závorce), ostatní varianty, jež diplomantka bohužel používá, je nutno považovat za nesprávné. Je chvályhodné, že v seznamu literatury jsou zdroje psané azbukou transkribovány do latinky, nicméně i zde je transkripce nejednotná. V seznamu literatury bychom se měli držet transliterace dle normy Národní knihovny ČR. V práci je řada ne zcela správně formulovaných vět z hlediska české gramatiky, např.: „Jedná se například o abstraktní nebo intelektuálně náročné učivo, nebo pro studenty těžko pochopitelná látka, která vyžaduje i další a hlubší znalosti...“ (s. 14), „Situační metody jsou definovány jako modelové situace, které ve většině případů vycházejí z reálných událostí, které jsou zapotřebí vyřešit“ (s. 17), „Invaze mongolských dobyvatelů ve třináctém století způsobilo obrovské škody...“ (s. 28), „Druhá polovina 15. a počátek 16. století je zapsáno do historie jako období definitivního politického sjednocení ruských zemí...“ (s. 28), „Řadu opatření, vedoucí k rozvoji chovu koní, nařídil i car Ivan Hrozný“ (s. 29), „Avšak zachytávání medu divokých včel a chov včel je trochu odlišné“ (s. 35) atd., atd. Občas čtenář narazí na ne zcela pochopitelnou větu jako např. v podkapitole o ruské modré kočce: „Ale mnohem spolehlivější historii vzniku tohoto plemene můžeme sledovat studiem z Anglie“ (s. 32), ale i na jiných místech: „Samotný Alexandr Pavlovič Mazover, kterého můžeme považovat za zakladatele sovětské kynologie, vycvičil v chovatelské stanici Rudá hvězda několik německých ovčáků a dalších plemen“ (s. 26) či „Rusko je plné řek a rybníků bohatých na přírodní zdroje, ale otázka uplatňování metod legálního dopadu na nezákonné lovce není neméně akutní“ (s. 43) anebo „Veřejnost se však musí spojit se silami státních donucovacích orgánů, aby překonala pytláctví v Rusku, což ohrožuje: zmizení jednoho nebo více prvků přírodních systémů, což vede k narušení ekologické rovnováhy; vymírání populace rostlin a živočichů; lidská nepřipravenost na překonání přírodních katastrof; turistické cíle postupně ztrácí na atraktivitě; zvýšené přírodní katastrofy a jiné mimořádné události“ atd. atd. Výhrady lze mít i k některým ruským větám v navrhovaných pracovních listech.

Rozsah práce odpovídá požadavkům.

Použitá literatura: Aktuální, práce s odbornými zdroji je odpovídající.

Využitelnost pro praxi: střední.

Cíl práce: splněn.

Celková úroveň diplomové práce: odpovídá požadavkům.

Z uvedených důvodů práci **doporučuji k obhajobě a navrhuji hodnocení**

Dotazy k autorce:

1. Přiznám se, že na s. 22 mě ve větě „Do určité míry lze za domácí zvířata považovat i koně, osly, velbloudy, tygry, slony, soby a lamy“ mezi ostatními zvířaty, které bych v této větě čekal, překvapili tygři. Můžete, prosím, vysvětlit proč právě tygři (a ne třeba lvi, pumy, vlci či medvědi)?
2. Na s. 24 mě zaujal údaj, že 68% Rusů má domácí zvíře. Nemáte srovnání s Českou republikou?
3. V tabulce na stejné straně je součet procent ve druhém sloupci 103. Je to chyba nebo pro to máte nějaké vysvětlení?
4. Na s. 43 nahoře je věta: „Vědci bohužel připouštějí, že takový negativní faktor ovlivňující v rozsáhlé míře stav mateřské přírody nebude možné zcela odstranit.“ Můžete, prosím, vysvětlit, co chápete pod pojmem „mateřská příroda“?

PhDr. Jindřich Kesner, CSc.

V Hradci Králové 15. 8. 2020